

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-32/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	MATEŘSKÁ ŠKOLA SUDSLAVA, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	561 13 Sudslava 52
E-mail právnické osoby	skolka.sudslava@centrum.cz
IČ	75016681
Identifikátor	600103536
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Stanislava Malá
Zřizovatel	obec Sudslava
Místo inspekční činnosti	561 13 Sudslava 52
Termín inspekční činnosti	2., 6. a 7. 2. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a posouzení jeho souladu s příslušným vzdělávacím programem.

Charakteristika

MATEŘSKÁ ŠKOLA SUDSLAVA, okres Ústí nad Orlicí vykonává činnost jednotřídní mateřské školy s provozem od 6:15 do 15:30 hodin a školní jídelny. Sídlí v klidné části obce, která se nachází v rázovité oblasti Podorlicka v blízkosti měst Chocet a Brandýs nad Orlicí, obklopena kopcovitou a lesnatou krajinou. Její umístění tak skýtá značné příležitosti k pobytu v přírodě.

Škola je jedinou vzdělávací institucí v obci. Její kapacita 25 dětí je dlouhodobě plně využitá, dochází sem i děti ze sousedních vsí. V době inspekční činnosti bylo z celkového počtu pět dětí v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky, z toho dvě měly její odklad. K začátku letošního školního roku byly přijaty tři děti mladší tří let. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu „Sluníčkový rok“ (dále „ŠVP“). Úplata za předškolní vzdělávání není dlouhodobě stanovena.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základním koncepčním materiálem školy je ŠVP, jehož součástí jsou střednědobé záměry působení školy s částí prostředků k jejich dosažení. Hlavní cíle vzdělávání směřují k všestrannému rozvoji osobnosti dítěte v co nejlepších podmínkách a v pozitivním klimatu školy. Důraz je kladen na tělesnou výchovu a vedení dětí k poznávání a ochraně přírody. Informace o vzdělávací nabídce i přijímacím řízení může veřejnost získávat zejména na internetových stránkách www.skolkasudslava.webnode.cz a dále prostřednictvím zpráv v obecní vývěsce a v přístupných místech v budově školy.

Ředitelka vykonává vedoucí funkci desátým rokem, své povinnosti plní zodpovědně a v souladu s legislativními požadavky. Škola má nastavena jasná pravidla a mechanismy k organizování činnosti. Kromě každodenního kontaktu se zaměstnanci jsou účinnými nástroji vedení školy provozní porady a pravidelná jednání pedagogické rady. Při nich jsou řešeny organizační i pedagogické záležitosti a dochází zde k přijímání dílčích krátkodobých úkolů. Ke zkvalitnění působení školy směřují rovněž záměry vzešlé z hodnotících procesů, jejichž realizace vychází z evaluačního systému uvedeného ve ŠVP. Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že ne všechny přijaté cíle jsou však důsledně naplňovány.

Povinná dokumentace odpovídá požadavkům právních předpisů. V části interních dokumentů (např. školní řád) jsou stanoveny podmínky a zásady zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Uvedená tematika včetně ochrany před sociálně patologickými jevy je rovněž přirozenou součástí vzdělávacího obsahu ŠVP a „Minimálního preventivního programu“. Účinnost pedagogického působení a přijatých opatření se projevuje téměř nulovou úrazovostí a převážně prosociálním chováním dětí.

Vzdělávání dětí zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor, který je tvořen ředitelkou a učitelkou. Obě jsou odborně kvalifikované, značně zkušené a s rozdílnou osobní profilací, což příznivě využívají ve vzdělávacím procesu. Důsledkem toho je realizace pestré vzdělávací nabídky. Pedagogické pracovnice si profesní dovednosti prohlubují samostudiem a účastí na seminářích, jejichž zaměření vychází z priorit nastavených v plánu dalšího vzdělávání. Učitelka se v posledních letech účastnila vzdělávacích akcí prohlubujících pedagogické dovednosti, ředitelka školy zejména související s řídicí prací. Jejich rozvoji napomáhají rovněž vzájemné hospitace a výměna informací.

Škola sídlí v jednopodlažním domě, ve kterém využívá přízemí a část patra, v druhé části a v podkroví jsou obecní byty s vlastním vchodem. Vnitřní prostředí školy je upravené, děti se svými výtvarnými a pracovními výtvary podílejí na jeho výzdobě. Prostorové i materiální podmínky umožňují naplňovat cíle předškolního vzdělávání. Ředitelka usiluje zejména v součinnosti se zřizovatelem o postupnou modernizaci objektu i vybavení. V uplynulém období došlo např. k výměně oken a dveří, k rekonstrukci sociálního zázemí a k obměně lehátek k odpočinku dětí a části dětského nábytku. V ložnici a herně byly položeny nové podlahové krytiny. Opomíjeno není ani doplňování a obnovování herních a didaktických pomůcek, které odpovídají věkovému složení a jejich využívání podporuje všestranný rozvoj dětí.

Přínosem pro utváření povědomí o zdravém způsobu života je pravidelné zařazování pohybových aktivit včetně zdravotně preventivních cvičení v herně, která je vybavena různorodým tělovýchovným náčiním a nářadím. Dostatek příležitostí k přirozenému pohybu a sportovním aktivitám mají děti také na školní zahradě, ve sportovním areálu v obci i při pobytu v přírodním okolí. To je rovněž využíváno k environmentálnímu vzdělávání a k seznamování se s různými ekosystémy.

Stravování dětí je zajištěno vlastní školní jídelnou, která podporuje utváření zdravých stravovacích návyků. Dětem je předkládán pestrý jídelníček s dostatečným množstvím ovoce a zeleniny a se zajištěným pitným režimem po celý den, i když k samostatnému přijímání tekutin byly děti méně vedeny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizované vzdělávání probíhalo podle třídního vzdělávacího programu zpracovaného v souladu se ŠVP. Při plánování konkrétní vzdělávací nabídky bylo patrné tematické a zpravidla i logické propojení všech vzdělávacích oblastí, čímž je podporováno integrované vzdělávání. Ve vlastním vzdělávacím procesu cíleně i intuitivně docházelo k osvojování klíčových kompetencí a základů funkčních gramotností. Někdy však efektivitu jejich osvojování snižovalo vkládání značného množství různých vzdělávacích podnětů do frontálních aktivit. Dětem v posledním roce před vstupem do první třídy je průběžně věnována zvýšená podpora směřující k úspěšnému pokračování ve vzdělávání v základní škole.

Po celý den ve škole panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, přirozeným způsobem docházelo k příznivému sociálnímu učení. Učitelky podle potřeby uplatňovaly vhodný osobní přístup, situačně využívaly motivační hodnocení. Méně se dětem však dostávalo naznačení dalších možností jejich vývoje. Ojediněle byly využity příležitosti k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe.

Nastavený režim dne umožňoval pedagogickým pracovníkům pružně reagovat na aktuálně vzniklé situace. Přesto zvolený průběh vzdělávání v dopoledním programu před pobytem venku měl za následek převažující množství řízených činností. Část dětí tím měla omezené možnosti k vlastnímu hernímu vyžití a k samostatnému rozhodování s postupným přijímáním odpovědnosti za vlastní jednání. Rovněž ne příliš vhodně probíhala organizace stravování, neboť jen omezeně podporovala samostatnost při sebeobsluze, ani v této době nebyly děti mnoho vedeny k vážení si práce druhých.

Didakticky cílené činnosti, na které měly učitelky příkladně připravené učební pomůcky, probíhaly zejména formou frontální, v menší míře individuální. Zaznamenáno bylo i skupinové a cílené kooperativní učení. Uplatněné pedagogické postupy umožňovaly

dětem většinou aktivní zapojení, někdy ve spojení se smyslovými prožitky. To se odrazilo zejména u starších dětí v udržení zájmu téměř po celou dobu. Omezené možnosti činné účasti měly děti pouze při aplikaci slovních metod. Zejména zde se u části mladších dětí projevilo ztrátou zaujatosti menší zohlednění potřeb jednotlivců i věkově smíšeného kolektivu. U některých nejmladších dětí byla v dílčích situacích spojených se zvýšenou hlučností při využití doprovodných hudebních nástrojů zaznamenána přechodná ztráta psychické pohody.

V době pobytu ve škole měly děti dostatek příležitostí ke vzájemné komunikaci a k samostatným řečovým projevům, situačně byla zařazována artikulační a dechová cvičení v rámci logopedické prevence. S některými dětmi s vážnými vadami řeči je ve škole pracováno rovněž individuálně. Realizované učivo zejména podporovalo utváření elementárního povědomí o existenci různých národů, kultur a zemích. Během některých činností docházelo k rozvoji nejen mechanické paměti, často také k obrazné, méně již logické. Ze vzdělávacího procesu i záznamů v třídní knize vyplývá menší míra předkládání herních aktivit založených na vlastním objevování a experimentování. Zařazené pohybové chvíle v prostorách školy přispívaly k fyzické pohodě i k procvičování hrubé motoriky. To také bylo součástí pobytu venku, kde rovněž docházelo k záměrnému i náhodnému pozorování blízkého okolí.

K realizaci vzdělávacích cílů napomáhá obohacování obvyklé vzdělávací nabídky např. divadelními představeními, exkurzemi, výlety a výukovými programy s různým zaměřením (polytechnické, životní prostředí, sociální vazby atd.), k čemuž napomáhá spolupráce s mnohými institucemi (např. mateřské školy ve Rvišti a v Brandýse nad Orlicí, Středisko environmentální výchovy Modrý dům v Kostelecké Horce, Ekocentrum Paleta Oucmanice, Městská knihovna Choceň). Pro posílení tělesné zdatnosti zajišťuje škola pro zájemce předplavecký kurz. K bezproblémovému pokračování dětí na vyšším stupni vzdělávání přispívají funkční kontakty se základními školami v Brandýse nad Orlicí a Velké Skrovnici. Při společných aktivitách a návštěvách první třídy dochází k postupnému seznamování s novým prostředím i budoucími spolužáky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Děti respektovaly základní společenská pravidla, dokázaly se domluvit na postupu a spolupracovat. Smysluplně odpovídaly na otázky, přiměřeně věku prezentovaly vlastní zážitky i myšlenky. Svými projevy prokazovaly odpovídající znalosti o okolním světě i ochraně přírodního prostředí. Při jejich vyjadřování bylo patrné, že všechny nejstarší děti nemají dosud dokončen vývoj správné výslovnosti veškerých hlásek. Stejně to u nich bylo s upevněným správným úchopem tužky. Děti se při činnostech v případě potřeby dokázaly přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly říkanky a písničky, správně určovaly barvy. Znatelné bylo utváření základních předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, zvládaly požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami. Analýza dětských výtvarných prací prokázala zvládnutí mnoha výtvarných technik s uplatněním vlastní fantazie a tvořivosti. Při pohybových aktivitách pohotově reagovaly děti na signál a změnu rytmu, dokázaly přiměřeně svým schopnostem napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.

Počínání dětského kolektivu škola účelně sleduje v rámci dílčích hodnoticích procesů. Učitelky také průběžně monitorují individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivce. Vedou o nich záznamy. Některé na základě vyvstalých potřeb doplňují záměry pedagogického působení, jež ve vzdělávacím procesu následně uplatňují. Pro děti s odkladem povinné školní docházky vypracovaly plán pedagogické podpory, na základě kterých s dětmi individuálně pracují.

Zákonní zástupci jsou o obsahu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni, v případě potřeby jim jsou nabízeny kontakty na další odborníky (např. logoped). K prohloubení partnerských vztahů přispívají i různé společné akce rodičů a dětí (např. výtvarné dílny, besídky). Školou pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dětských výtvarných prací veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí a k posilování vlastní sebedůvěry.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Postupné zkvalitňování materiálně-technických podmínek vzdělávání.

Silné stránky

- Využívání umístění školy k častému pobytu v přírodě spojeného s rozvojem fyzické zdatnosti a s podnětným environmentálním vzděláváním,
- příznivé prostředí pro formování prosociálního chování dětí.

Slabé stránky

- Značně omezené podmínky pro rozvoj sebeobslužných dovedností dětí v oblasti stolování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytnout dětem větší prostor pro spontánní vyžití při ranní organizaci vzdělávání,
- pracovat více s rozlišením vzdělávací nabídky s ohledem na věkové složení dětského kolektivu a individuální potřeby a možnosti dětí,
- podpořit ve větší míře utváření poznatků a dovedností dětí prostřednictvím vlastního objevování a experimentování,
- využívat častěji vhodné příležitosti k sebereflexi vlastní úspěšnosti a vzájemnému situačnímu hodnocení, která posilují rozvoj osobnosti,
- směřovat důsledně k naplňování záměrů stanovených na základě výsledků hodnoticích procesů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 26. 11. 2009
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 10618/2007 OŠMS, s účinností od 1. 4. 2007
3. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 4. 2007
4. Potvrzení ve funkci ředitelky, čj. 206/2013 RE, s účinností od 1. 8. 2013

5. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu dětí ve třídě ze dne 3. 12. 2003 na dobu neurčitou
6. Školní matrika – školní rok 2016/2017
7. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2016
8. Školní vzdělávací program „Sluníčkový rok“ s platností od 1. 9. 2013 a aktualizacemi k 1. 9. 2015 a k 1. 9. 2016
9. Třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – školní rok 2016/2017
10. Třídní kniha – školní rok 2016/2017
11. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2016/2017
12. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
13. Rozpisy přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2016/2017
14. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
15. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
16. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
17. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 2. 3. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Stanislava Malá, ředitelka školy

Stanislava Malá v. r.

V Sudslavě 8. 3. 2017